

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 20.10.2023 r.

Poz. 4601

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-I.4131.57.2023.ESR WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 5 października 2023 r.

WOJEWODY POMORSKIEGO

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 3 uchwały nr LVIII/715/2023 Rady Gminy Starogard Gdański z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Uzasadnienie

W dniu 31 sierpnia 2023r. Rada Gminy Starogard Gdański podjęła uchwałę nr LVIII/715/2023 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 7 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w zw. z art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.). Powyższa uchwała została doręczona Wojewodzie Pomorskiemu w dniu 8 września 2023r. Zgodnie z art. 97 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy o pomocy społecznej, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Stosownie do brzmienia art. 97 ust.5 ustawy o pomocy społecznej rada gminy powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Starogard Gdański postanowiła o ustaleniu zasad ponoszenia odpłatności za pobyt uczestników w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Starogard Gdański lub prowadzonych na jej zlecenie. Postanowiła również, że wysokość odpłatności za pobyt uzależniona jest od sytuacji dochodowej uczestnika. W § 2 ust. 1 uchwały Rada ustaliła zasady odpłatności w ośrodkach wsparcia - schroniskach dla osób bezdomnych, zaś w § 2 ust. 2 ustaliła zasady odpłatności w ośrodkach wsparcia nie będących schroniskami dla osób bezdomnych i schroniskami dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, których dochód przekracza kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. W § 2 ust. 3 uchwały Rada postanowiła zaś, że odpłatność w klubach samopomocy innych niż wskazanych

w ust. 1 lub 2, ustala się (w zależności od dochodu w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej) jako procentową wysokość „miesięcznej odpłatności naliczanej od średniego miesięcznego kosztu pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych innych niż wskazanych w ust. 1 lub 2”. Z treści § 2 ust. 3 uchwały wynika zatem, że podstawą wyliczenia opłaty za pobyt w klubie samopomocy ponoszonej przez uczestnika – w przypadku, gdy uzyskuje dochód powyżej 700% kryterium dochodowego - jest średni miesięczny koszt pobytu w cyt.” „innych niż schroniska dla osób bezdomnych i w ośrodkach wsparcia nie będącymi schroniskami dla osób bezdomnych i schroniskami dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi”. W przypadku takich osób wysokość miesięcznej opłaty będzie wynosić 10% „średniego miesięcznego kosztu pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych innych niż wskazanych w ust. 1 lub 2”. W ocenie organu nadzoru taki sposób ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w przypadku klubów samopomocy uniemożliwia osobie zainteresowanej odczytanie z postanowień przedmiotowej uchwały, jak opłata ta zostanie wyliczona w jej przypadku. Z treści uchwały nie wynika bowiem, ile wynosi "średni miesięczny koszt pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych innych niż wskazanych w ust. 1 lub 2", który ma być podstawą ustalenia opłaty. W szczególności uchwała nie wyjaśnia, jak należy rozumieć pojęcie: „koszt pobytu” i nie określa, kto taką kwotę ustala. Organ nadzoru podkreśla, że uchwała w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, podjęta na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej powinna umożliwić bezpośrednie lub pośrednie odczytanie z niej kwoty, jaką uczestnik ma uiścić za pobyt w takim ośrodku lub mieszkaniu. Rada gminy powinna zatem określić reguły, według których będzie działać podmiot kierujący do ośrodka wsparcia przy ustalaniu opłaty za pobyt w decyzji administracyjnej, zaś beneficjent tego rodzaju wsparcia będzie mógł w sposób jednoznaczny odczytać, jak wyliczona zostanie kwota tej odpłatności w jego przypadku. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą przyjmuje się, że kryteria odpłatności za pobyt w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej powinny być odniesione do celu przepisów regulujących zadania stawiane poszczególnym jednostkom pomocy społecznej, a zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej jest nim przede wszystkim zakres usług, nie zaś "średni miesięczny koszt pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych innych niż...". Przykładowo organ nadzoru wskazuje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 30 marca 2010 r. sygn. akt. II SA/Bk 726/09 (centralna baza orzeczeń sądów administracyjnych), czy wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 października 2020 r. sygn. akt. I OSK 1307/20 (Lex nr 3116692). W uzasadnieniu tych wyroków Sądy odnoszą się do kryterium odpłatności za pobyt w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej. Dodatkowo podkreślić należy, że wprowadzenie w uchwale będącej aktem prawa miejscowego uregulowań sformułowanych w sposób trudny do odczytania również stanowi istotne naruszenie prawa (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 13 września 2007 r. sygn. akt II SA/Op 350/07:centralna baza orzeczeń sądów administracyjnych). Niejasne i nieprecyzyjne zapisy uchwały będącej aktem prawa miejscowego oznaczają, że rada gminy nie wypełniła należycie delegacji ustawowej do ich uchwalenia.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że sposób ustalenia w § 2 ust. 3 przedmiotowej uchwały zasad odpłatności za pobyt uczestników w klubach samopomocy nie stanowi wypełnienia przez Radę Gminy Starogard Gdański delegacji ustawowej określonej w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. W tej sytuacji stwierdzenie nieważności § 2 ust. 3 uchwały nr LVIII/715/2023 Rady Gminy Starogard Gdański z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego. Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

WOJEWODA POMORSKI

Dariusz Drelich